

ဓမ္မအသိဖြင့် အကျိုးရှိရှိနေမည်

အမှတ်စဉ်(၃၂)

အရှင်အာနန္ဒ၏ ဝိပဿနာ

အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍိတ
အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ (Ph.D)

မှတ်တမ်း

သာသနာတော်နှစ် ၂၅၅၃ ခုနှစ်၊ ကောဇာ သက္ကရာဇ် ၁၃၇၁ ခုနှစ်၊
နှောင်းတန်ခူးလပြည့်ကျော် (၅)ရက်၊ ရန်ကုန်တိုင်း၊ လှိုင်မြို့နယ်၊ (၁၆)ရပ်ကွက်၊
မလွန်ဆန်လှူအသင်းထောက်နှင့် တိပိဋက နိကာယ သာသနာပြု ဥပဌာနအဖွဲ့
(၃၃)ကြိမ်မြောက် မလွန် ဆွမ်းဆန်တော်နှင့် တစ်နှစ်တာ လှူဒါန်းမှု အစုစုတို့
ရေစက်ချ ဓမ္မသဘင် အခမ်းအနားဝယ် ဟောကြား အပ်သော "အရှင်အာနန္ဒ ဧဝံ
ဝိပဿနာ" တရား ဒေသနာတော်။

* * *

အရှင်အာနန္ဒ ဧါ ဝိပဿနာ

အရှင်အာနန္ဒ ဆိုတာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင် တွေ

အားလုံးလောက်နီးနီး သိကြတယ်။ မြတ်စွာ ဘုရားရဲ့ ညီတော်ဝမ်းကွဲ၊
မြတ်စွာဘုရားကို အလုပ် အကျွေးပြုပြီး ဧတဒဂ် ၅ တန်ဖြင့် ချီးကျူးမြှောက်စား
ခြင်းခံရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပဲ။ ရှင်အာနန္ဒ ဟာ သာသနာတော် မှာ အလွန်ထင်ရှားတဲ့
ရဟန်းတော်တစ်ပါး ဖြစ်သည့် အတွက် ရှင်အာနန္ဒရဲ့ အကြောင်းကိုတော့ သိပြီးသား
ဖြစ်ကြလိမ့်မယ်။ မြတ်စွာဘုရား ပထမဆုံးအကြိမ် ကပိလဝတ်နေပြည်တော်သို့
ကြွရောက်တဲ့အခါမှာ သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးက မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အခြံအရံအဖြစ်
သာကီဝင် မင်းသားတွေ ရဟန်းဝတ်ဖို့ တိုက်တွန်း တယ်။ ကပိလဝတ်
နေပြည်တော်မှာရှိတဲ့ သာကီဝင် မင်းသားတွေဟာ မြတ်စွာဘုရား နောက်တော်က
လိုက်ပါပြီးတော့ ရဟန်းပြုကြတယ်။ အဲဒီ ထဲမယ် ရှင်အာနန္ဒတို့က အုပ်စုတစ်စုပေါ့။
ရှင်အနုရုဒ္ဓတို့၊ ရှင်ဘဒ္ဒိယတို့၊ ရှင်ကိမ္ဗိလတို့၊ ရှင်အာနန္ဒ တို့ပါဝင်တဲ့
သာကီဝင်မင်းသား (၆)ယောက်ဟာ မြတ်စွာဘုရား ကပိလဝတ်ကနေပြီး
ဝေသာလီပြည် ကြွသွားတဲ့အခါ ဘုရားနောက် လိုက်သွားပြီးတော့ သင်္ကန်းဝတ်ခဲ့ကြ
တယ်။

ပြီးတော့ ရှင်အာနန္ဒ ဆိုတာ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ဖွားဘက်တော် စာရင်းကို
"အာ ဗော ကာ ယ ဆန် ရွှေ ကဏ်" လို့ အတိုကောက်လုပ်ထားတဲ့ အထဲမယ် အာ
ဆိုတာ ရှင်အာနန္ဒကိုပြောတာ၊ ဗော ကတော့ ဗောဓိပင်ပေါ့၊ ကာ က ကာဠဒါယီ၊ ယ
က ယသောဓရာ၊ ဆန် က မြင်းတော်ခံ မောင်ဆန်၊ ရွှေကရွှေအိုးကြီးလေးလုံး၊ ကဏ်
က ကဏ္ဍကမြင်း။ မြတ်စွာဘုရား အလောင်းတော် မွေးဖွားလာတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက်
အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ်များနဲ့ ဗောဓိပင်တို့၊ ရွှေအိုးကြီး တို့ဆိုတာ မြတ်စွာဘုရား

မွေးဖွားလာတဲ့နေ့မှာ စတင် ပေါ်ပေါက်လာလို့ ဖွားဘက်တော်လို့ ဒီလိုပြောကြ
တယ်ပေါ့။ အဲဒီ တော့ ရှင်အာနန္ဒ မထေရ်မြတ် ကလည်း မြတ်စွာဘုရားနဲ့
ဖွားဘက်တော်ဆိုတော့ မြတ်စွာဘုရားနဲ့ သက်တော်ရွယ်တူလို့ မှတ်ရမယ်။

မြတ်စွာဘုရားနဲ့ဖွားဘက်တော်တွေထဲက လူသား အနေနဲ့ အာနန္ဒ
ရှိတယ်။ ကာဠုဒါယီ ရှိတယ်။ ယသော ဓရာ ရှိတယ်။ ဆန္ဒ ဆိုတဲ့မြင်းတော်ခံအမတ်
ရှိတယ်။ အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ဗေဒင်ဆရာတွေက ဇာတာဖွဲ့ကြည့် လိုက်မယ်ဆိုရင်
တစ်နေ့ထဲ တစ်ချိန်ထဲ ဖွားတာဖြစ်လို့ ဇာတာခွင်တူမနေဘူးလား၊ ဇာတာခွင်
တူနေတဲ့ အထဲ မယ် သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား တစ်ပါးသာလျှင် ဘုရားဖြစ်ပြီး ကျန်တာတွေ
ဘုရားမဖြစ်ဘူးတဲ့။ ဇာတာခွင် တူနေ တယ်ဆိုရင် အကုန်လုံး
ဘုရားဖြစ်ရမယ့်ကိန်းပေါ့ နော်။

အဲဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆရာတော်ကြီးနှစ်ပါး ဆွေးနွေးတာ ကြားဖူးတယ်။
ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါး ကပြောတယ်။ ဘုရားနဲ့ ဖွားဘက်တော် တစ်နေ့ထဲ
တစ်ချိန်ထဲဖွားလို့ ဇာတာခွင်တူတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေထဲက ဘုရားအလောင်းသာလျှင်
ဘုရားဖြစ်ပြီး ကျန်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဘုရားမဖြစ်ဘူးတဲ့။ ဒီထဲမှာ ကဏ္ဍက မြင်းဆိုတဲ့
တိရစ္ဆာန် တစ်ကောင်လည်း ပါသေး တယ်လေ။ အဲဒီ တော့ ဇာတာခွင်
တူလျက်သားနဲ့ ဘာကြောင့် ဘုရားမဖြစ်တာတုန်း။ ဒါကြောင့် ဗေဒင် ဆိုတာ
ယုံစရာမရှိဘူးလို့ ဆရာတော်ကြီး တစ်ပါးက ပြောတယ်။

ကျန်ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါးက "ကိုယ်တော်က ပရိတ်ကြီးမရဘဲနဲ့
စွာကျယ် စွာကျယ် ပြောမနေနဲ့" ပြောလိုက်တယ်။ သူ့ကို ပရိတ်ကြီးမရဘူး
ပြောလိုက် တော့ အဲဒီ ဆရာတော်က "ဟာ ကိုယ့်လူပြောပါဦး၊
ပရိတ်ကြီးမရဘူးဆိုတာ ဘယ်လိုတုန်း" ဆိုတော့ ပရိတ်ကြီးထဲပါတယ် မဟုတ်လား။
"ပူရေန္တံ ဗောဓိသမ္ဘာရေ" လို့။ ဘုရားဖြစ်ဖို့ရာအတွက် ပါရမီ တွေကို ဆည်းပူး
အားထုတ်ထားတဲ့သူမှ ဘုရား ဖြစ်တော့မပေါ့။ ဖွားဖက်တော်ဖြစ်ရုံနဲ့ ဘယ်ဘုရားဖြစ်
မတုန်း။ ဒါကြောင့် ကိုယ်တော့်ကို ပရိတ်ကြီးမရဘူးလို့ ပြောတာ။

ဗေဒင်ကိန်းခန်းနဲ့ ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် ဇာတာ ခွင် တူနေရင် အကျိုးပေးခြင်း မတူသင့်ဘူးလား၊ တူသင့်ပေမယ့် အဲဒီ ထဲမှာ ပါရမီဆိုတာ ရှိသေးတယ်။ ဒီနေ့ ဒီရက် မွေးပေမယ့်လို့ ဘုရားဖြစ်ကြောင်း ပါရမီ တရားကောင်းတွေ စုဆောင်းထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှသာ ဘုရားဖြစ်နိုင်တော့မပေါ့လို့ ဖြေသတဲ့နော်။ အေး၊ ဒါလဲပဲ မှတ်သားစရာ တစ်ခုပေါ့နော်။

ရှင်အာနန္ဒ မြတ်စွာဘုရား နောက်တော်ကနေ လိုက်ပြီး ရဟန်းပြုတယ်ဆိုတဲ့အချိန်မှာ မြတ်စွာ ဘုရားက ၃၇ နှစ်ခန့် အရွယ်မှာပေါ့။ ဘုရားဖြစ်တာက ၃၅ နှစ်အရွယ်မှာ ဘုရားဖြစ်တာ။ ကပိလဝတ်ပြည် ကြွတဲ့အခါကျတော့ ၃၇ နှစ်ဆိုပါစို့။ အဲဒီ တော့ အရှင် အာနန္ဒက ၃၇နှစ် အရွယ်မှာ သင်္ကန်းဝတ်တယ်။ ရှင်ဒေဝဒတ်တို့၊ ရှင်အနုရုဒ္ဓတို့၊ ရှင်ဘဒ္ဒိယတို့နဲ့ အတူတကွ ထွက်လာကြပြီး ဘုရားထံ သင်္ကန်းဝတ် ကြတယ်။ အဲဒီ လို သင်္ကန်းဝတ်တဲ့အခါ ရှင်အာနန္ဒ ဟာ ပထမဝါတွင်းမှာပဲ သောတာပန်ဖြစ်သွားတယ်။

ရှင်အာနန္ဒ ဘာကြောင့် သောတာပန်ဖြစ်သွား သလဲ၊ ဘယ်သူတရားနာပြီး သောတာပန်ဖြစ်သွား သလဲလို့ ပိဋကတ်စာပေ ရှာဖွေကြည့်ရှုတဲ့အခါ သံယုတ္တနိကာယ်မှာ အာနန္ဒသုတ်ဆိုတာ ရှိတယ်။ အဲဒီ အာနန္ဒသုတ်မှာ ရှင်အာနန္ဒက သူ့အကြောင်း သူပြန် ပြောထားတယ်။ သူဘာဖြစ်လို့ ဘယ်သူတရားနာပြီး တော့ သောတာပန်ဖြစ်တယ် ဆိုတဲ့အကြောင်းကို သူ ပြန်ဟောထားတယ်။

ရှင်အာနန္ဒ သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော် မှာ သီတင်းသုံးနေတဲ့အချိန် ဓမ္မကထိက အရာမှာ ဧတဒဂ်ရတဲ့ ရှင်ပုဏ္ဏဆိုတာရှိတယ်။ မန္တာဏီပုဏ္ဏေးမ ရဲ့ သားဖြစ်တဲ့ ရှင်ပုဏ္ဏ။ ဟို သုနာပရန္တမှာ သာသနာ ပြုတဲ့ ရှင်ပုဏ္ဏ က တစ်ပါး။ အခု ဒီ မန္တာဏီပုတ္တပုဏ္ဏ ဆိုတာ ဓမ္မကထိကအရာမှာ ဧတဒဂ် ရတယ်။ သူက ကပိလဝတ်မြို့သား။ ဓမ္မစကြာတရားဦး နာပြီးတော့ ပထမဦးဆုံးသောတာပန်ဖြစ်သွားတဲ့ အရှင်ကောဏ္ဍည ရဲ့ တူတော်တယ်။ အင်မတန်

ထူးချွန်ထက်မြတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါး။ အဲဒီ ရှင်ပုဏ္ဏရဲ့ တရားကို နာပြီးတော့ ရှင်အာနန္ဒ သောတာပန်ဖြစ်တယ်။

ရှင်အာနန္ဒက ရဟန်းတွေကို ပြန်ပြောပြတယ်။ "ငါ့ရှင်တို့၊ အရှင်ပုဏ္ဏဟာ တို့အဖို့ အလွန်ကျေးဇူး ကြီးမားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပဲ။ ဒို့လို သာသနာ့ဘောင် ဝင်လာ ခါစ ရဟန်းငယ်တွေအတွက် အင်မတန်မှအားကိုးရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပဲ။ တို့တစ်တွေဟာ အရှင်ပုဏ္ဏက တရားကို အသေးစိတ်ရှင်းပြတာနာရလို့ တရားထူး တရားမြတ် ရခဲ့ကြတယ်" လို့ ရှင်းပြပြီး အရှင်ပုဏ္ဏက ဘယ်လို တရားဟောခဲ့တာတုန်းဆိုတာ ဆက်ပြီးရှင်းပြတယ်။

အရှင်ပုဏ္ဏ ဟောခဲ့တဲ့ တရားလေးက "ဥပါဒါယ အာဝုသော အသ္မိတိ ဟောတိ နော အနုပါဒါယ" တဲ့။ ရှင်းရှင်းလေးပဲ။ "ငါ ဆိုတဲ့ အတွေးဟာ တစ်စုံ တစ်ခုကို မှီပြီးတော့မှ ပေါ်လာတာ၊ အမှီမပြုဘဲ မပေါ်ဘူး" တဲ့။ လောကလူတွေရဲ့ ငါဆိုတဲ့ အတွေး၊ ငါ့ဟာဆိုတဲ့ အတွေးဟာ ဘာကိုစွဲမှီပြီးတော့ တွေးနေ ကြတာတုန်း။

အရှင်ပုဏ္ဏက ရှင်းပြတယ်။ "ငါ့ရှင် အာနန္ဒ၊ ငါဆိုတဲ့ အတွေးဟာ စွဲမှီပြီးတော့ ပေါ်လာတာ၊ မစွဲမှီဘဲ ပေါ်လာတာ မဟုတ်ဘူး။ ဘာကို စွဲမှီပြီး ပေါ်လာတာတုန်းဆိုရင် ဟောဒီ ခန္ဓာငါးပါးကို စွဲမှီပြီး ပေါ်လာတာ။ ရုပ်ကို စွဲမှီပြီးတော့ ငါဆိုတဲ့ အတွေး ပေါ်လာတယ်။ ခံစားချက်ကို စွဲမှီပြီးတော့ ငါဆိုတဲ့ အတွေး ပေါ်လာတယ်။ စိတ်ထဲက မှတ်သားမှုဆိုတဲ့ အမှတ်သညာကို စွဲမှီပြီးတော့ ငါဆိုတဲ့အတွေး ပေါ်လာတယ်။ အေး ကြံတွေးခြင်း၊ သိခြင်း စတဲ့ စိတ်ရဲ့လှုပ်ရှားမှုဆိုတဲ့ သင်္ခါရတွေကို စွဲမှီပြီးတော့ ငါဆိုတဲ့အတွေးပေါ်လာတာ၊ အသိစိတ်ဆိုတဲ့ ဝိညာဏ် ကို စွဲမှီပြီးတော့ ငါဆိုတဲ့အတွေး ပေါ်လာတာ။ အဲဒီ ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ် လို့ဆိုတဲ့ ခန္ဓာငါးပါးကို မမှီဘဲနဲ့ ငါဆိုတဲ့အတွေး မပေါ်ဘူး"။

ခန္ဓာငါးပါးဟာ လောကလူတွေ ငါလို့ ထင်မှတ် စရာပဲ။

"ငါ"ဆိုတဲ့အတွေးဟာ မာနအတွေး၊ "ငါ့ဟာ" ဆိုတဲ့ အတွေးဟာ တဏှာအတွေး။
အဲဒီ တဏှာ၊ မာန ဆိုတဲ့ ဒီမှားယွင်းနေတဲ့ အတွေးတွေဟာ မိမိတို့ သန္တာန်မှာရှိတဲ့
ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ်တို့ကို စွဲမှီပြီးဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အတွေးတွေ။

ဥပမာနဲ့ ရှင်းပြတယ်။ "လူငယ်လူရွယ်တွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်
အလှပြင်တဲ့အနေနဲ့ ကြေးမုံတို့၊ မှန်ပြင်တို့မှာ ကြည့်ကြတယ်။ အဲဒီ ကြေးမုံ၊ မှန်ပြင်
ကို ကြည့်ပြီး မိမိရဲ့မျက်နှာရိပ်ကို အပြစ်အနာအဆာ ရှိတယ်၊ မရှိဘူးဆိုတာကို
ဆင်ခြင်သုံးသပ်ကြတယ်။ အဲဒီ လို ဆင်ခြင်သုံးသပ်ရတဲ့ မျက်နှာပုံရိပ်ကလေး ဟာ
မှန်ဆိုတဲ့ မှီရာမရှိဘဲနဲ့ ပေါ်လာပါ့မလား၊ မပေါ်ဘူး။ မှန်ဆိုတဲ့မှီရာကိုမှီပြီး
အရိပ်ဆိုတာ ပေါ်လာ တာဖြစ်တယ်။ ထို့အတူ 'ငါ'ဆိုတဲ့ အတွေးဟာလည်းပဲ ရုပ်၊
ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ်လို့ဆိုတဲ့ မိမိ သန္တာန်မှာရှိတဲ့ ခန္ဓာငါးပါး
ရုပ်နာမ်တရားတွေကို မှီပြီးတော့သာ ပေါ်လာရတာ ပါ" လို့ အရှင်ပုဏ္ဏ က
ရှင်းပြတယ်။

ဘုန်းကြီးတို့တတွေ စဉ်းစားကြည့်၊ ကိုယ့်သန္တာန် မှာ ရုပ်ဆိုတာ
ဘယ်ဟာလဲဆိုရင် မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျှာ၊ ကိုယ် ဆိုတာ ရုပ်ပဲ၊ ဟုတ်ကဲ့လား။
မိမိသန္တာန်မှာရှိတဲ့ ရုပ်ခန္ဓာကိုယ်ကြီးမှာ မျက်စိရှိတယ်၊ နားရှိတယ်၊ လျှာ ရှိတယ်၊
ကိုယ်ရှိတယ်၊ ပထဝီဆိုတဲ့ မာမာ၊ ပျော့ပျော့ အတုံးအခဲရှိတယ်။ အာပေါ ဆိုတဲ့
ဖွဲ့စည်းမှုရှိတယ်။ တေဇောဆိုတဲ့ အပူအအေး ရှိတယ်။ ဝါယောဆိုတဲ့ လေ ရှိတယ်။
အဲဒီ မဟာဘုတ်လေးပါး နဲ့ မဟာဘုတ်လေးပါးကို မှီပြီးဖြစ်နေတဲ့ သဏ္ဌာန်
ပေါ်လွင်နေတဲ့၊ လူရဲ့သန္တာန်မှာရှိနေတဲ့ သဘာဝ ရုပ်တရားတဲ့။

*

ရုပ်ကိုရှုမြင်ပုံ

အဲဒီ ရုပ်တရားအမှီပြုပြီးတော့ ငါဆိုတဲ့အတွေး တွေ ပေါ်တာဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် အဲဒီ ရုပ်တရား ကို ပြန်ပြီးတော့ စစ်ဆေးရမယ်၊ လေ့လာရမယ်၊ ရှုမှတ် ရမယ်။ သူ့သဘာဝ အတိုင်းမြင်အောင် ရှုရမယ်။ အဲဒီ လိုမြင်တဲ့အခါမှ ငါဆိုတဲ့အတွေး ပျောက်နိုင်မယ် ပေါ့။

ဘယ်လိုဆင်ခြင်သုံးသပ်ခိုင်းတုန်းဆိုတော့ အဲဒီ ငါဆိုတဲ့အတွေးရဲ့ စွဲမှီရာဖြစ်တဲ့ ရုပ်တရားကို သေချာ စေ့ငု ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် ငါဆိုတဲ့အတွေးရဲ့ မှီရာ ဖြစ်တဲ့ ရုပ်တရားဟာ အမြဲတမ်း ဒီအတိုင်းရှိနေတဲ့ တရားလား၊ စာလို ပြောမယ်ဆိုရင် နိစ္စလား အနိစ္စ လားပေါ့။ မြနေသလား၊ မမြဘူးလားလို့ ရှုမှတ်ခိုင်း တယ်။

အေး အရှင်အာနန္ဒတို့ တရားနာနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် တွေကို ရှင်ပုဏ္ဏ က မေးတယ်။ "ငါ့ရှင်တို့၊ ဟောဒီ ငါဆိုတဲ့ အတွေးရဲ့ စွဲမှီရာဖြစ်တဲ့ ရုပ်တရားဟာ မြသလား၊ မမြဘူးလား" "မမြပါဘုရား" တဲ့။

မမြတာတော့ ထင်ရှားတာပဲ။ မမြဘူးဆိုတာ ခပ်ကြဲကြဲကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင်တော့ ဟိုးလွန်ခဲ့တဲ့ ၁၀ နှစ်တုန်းကနဲ့ အခု ၁၀ နှစ်ဟာ မတူတော့တာ သေချာတာပေါ့။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပြန်ပြီးကြည့်မယ်ဆိုရင် ဘုန်းကြီးတို့တစ်တွေဟာ မိခင်ဝမ်းက မွေးဖွားလာခါစ ကလေးအရွယ်လေးပဲ ဖြစ်နေမှာပေါ့။ အဲဒီ လိုမမြဘူး၊ ထာဝရရွှေလျားနေတဲ့အရာသာ ဖြစ်တယ်၊ ပြောင်းလဲ ပျက်စီးနေတဲ့အရာသာ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ထင်ရှားတာ ပေါ့။ အဲဒါ ခပ်ကြဲကြဲတွေးပြီးကြည့်တာ။

၁၀ နှစ်တစ်ခု၊ ၁၀ နှစ်တစ်ခု ကြည့်လိုက်မယ် ဆိုရင်လည်း ၁၀

နှစ်သားအရွယ်နဲ့ ၂၀ အရွယ်၊ ၂၀ အရွယ်နဲ့ ၃၀၊ ၃၀ နဲ့ ၄၀၊ ၄၀ နဲ့ ၅၀၊ ၅၀ နဲ့ ၆၀၊ ၆၀ ကနေ ၇၀၊ မတူတဲ့အရွယ်တွေ ဖြစ်လာတယ်။ ရုပ်တရားတွေရဲ့ ဒီပြောင်းလဲမှုဟာ သိသိသာသာ ပြောင်းလဲမှု။ အေး၊ မသိမသာ ပြောင်းနေတာကတော့ စက္ကန့်တိုင်း၊ စက္ကန့်တိုင်း မသိမသာ ပြောင်းနေတာ၊ တစ်ခါတည်း ခုန်ကျော်ပြီးတော့ပြောင်းတာ မဟုတ်ဘူး၊ စဉ်ဆက်မပြတ် ပြောင်းနေတာ။ စဉ်ဆက်မပြတ် ပြောင်းနေလို့ ဒီအဆင့်ကို ရောက်လာတာ၊ ဒါကြောင့် ရုပ်တရားတွေရဲ့ ပြောင်းလဲမှုဆိုတာ အခုမှ ဝုန်းဒိုင်း ပြောင်းတာ မဟုတ်ဘူး။ စက္ကန့်မလပ်၊ မိနစ်မလပ် အမြဲတမ်း ရွေ့လျားပြီးတော့ ပြောင်းနေတာ။

ဥပမာ ဘာနဲ့တူတုန်းဆိုရင် မြစ်ထဲကရေတွေ ကြည့်လိုက်၊ ရပ်နေတဲ့အချိန်ဆိုတာ မရှိဘူး၊ အမြဲ စီးနေတယ်၊ နောက်ထပ် တွေ့နေတာက ရေအသစ်၊ ခုနက မြင်လိုက်တဲ့ရေက မရှိတော့ဘူး၊ နောက်ထပ် ထိုင်ကြည့်နေမယ်ဆိုရင် ပထမဦးဆုံးမြင်တဲ့ ရေနဲ့ ဒုတိယ နောက်ထပ် ပြန်ကြည့်တဲ့ရေ တူမှမတူတော့ တာ။ သို့သော်လည်းပဲ ရေရဲ့ပုံသဏ္ဌာန်က တူနေ သည့်အတွက်ကြောင့် ဒီရေပဲလို့ထင်တာ။ အေး၊ မြစ်ကြီးဟာ မနေ့ကလည်း ဒီရေတွေပဲ၊ ဒီနေ့လည်း ဒီရေတွေပဲထင်တာ၊ တကယ်တော့ မနေ့ကရေ ရှိသေး ရဲ့လား။ မနေ့ကရေ မရှိတော့ဘူး၊

ဘုန်းကြီးတို့တတွေရဲ့ ရုပ်ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကလည်း မနေ့က ရုပ်ခန္ဓာကိုယ် မရှိတော့ဘူး၊ ဒီနေ့ရှိတာ Copy တွေချည်းပဲ၊ အကုန်လုံး ပုံတူဖြစ် ကျန်ရစ်တာနော်။ အမြဲတမ်း ပြောင်းလဲပြီးတော့နေတာ။ အဲဒါကို အသေးစိတ်ရှုမြင်ဖို့ ရုပ်တရားဟာ နိစ္စလား၊ အနိစ္စ လားဆိုတော့ "အနိစ္စ"ပါ။ အဲဒီ လို အနိစ္စဖြစ်တဲ့ ရုပ် တရားဟာ "သုခ" လို့ ခေါ်မလား၊ "ဒုက္ခ" လို့ ခေါ်မလား။ "ဒုက္ခ"ပါ၊ ဒုက္ခကို ဘယ်သူမှမနှစ်သက် ဘူး၊ ကျေနပ်စရာမကောင်းတဲ့၊ ထာဝရပြောင်းနေတဲ့ အရာကြီးသည် ချမ်းသာတဲ့အရာ ဘယ်လို့မှ မဖြစ် နိုင်ဘူး။ ဆင်းရဲတဲ့အရာ၊ ကျေနပ်စရာ မကောင်းတဲ့ အရာသာ ဖြစ်တယ်။ အေး အဲဒီ လို ကျေနပ်စရာ

မကောင်းဘူး၊ ဆင်းရဲတယ်၊ ဒုက္ခဖြစ်တယ်၊ ထာဝရ
ပြောင်းလဲနေတယ်ဆိုတဲ့အရာကြီးကို 'ငါ'လို့ သတ်မှတ် တာ သင့်တော်ပါ့မလား။
ဒီလို သဘာဝ ရုပ်နာမ် တရားတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ဝိပဿနာဉာဏ်နဲ့
ဆင်ခြင်စဉ်းစားဖို့ ရှင်ပုဏ္ဏ က ရှင်အာနန္ဒကို ဒီလို အသေးစိတ် ရှင်းပြတယ်။

အဲဒီ လို ရှင်းပြပြီးတဲ့အခါ အဲဒီ လို ထာဝရ ပြောင်းလဲနေတဲ့
ရုပ်တရားကြီးဟာ ငါ့ဟာလို့၊ ငါ့ဥစ္စာ လို့၊ ငါ့ရဲ့အတ္တလို့ ဒီလို စိတ်ထဲမှာ မှတ်ယူထားဖို့
မသင့်တဲ့တရား ဖြစ်တယ်။ အဲဒီ လို သိလိုက်တာနဲ့၊ မှန်ကန်တဲ့ ဉာဏ်အမြင်နဲ့
ဆင်ခြင်စဉ်းစားလိုက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် ရုပ်တရားပေါ်မှာ ငြီးငွေ့မှုဆိုတာ
ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ ငြီးငွေ့တယ်ဆိုတာ သာယာမှုကို ရှာမတွေ့တာကိုခေါ်တာ။
ပျော်စရာတို့၊ နှစ်သက်စရာ တို့၊ ကျေနပ်စရာတို့ဆိုတာ မရှိတော့ဘူးတဲ့။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ=
ငြီးငွေ့တယ်လို့ ပြောတာ။

*

ဝေဒနာကို ရှုမြင်ပုံ

ထို့အတူပဲ လူတွေမှာ နာမ်တရားအနေနဲ့ ပြောမယ်ဆိုရင်

ခံစားချက်တွေရှိတယ်။ ပျော်ရွှင်တာ လည်း ခံစားတာပဲ၊ ဝမ်းနည်းတာလည်း ခံစားတာပဲ၊ အဲဒီ ပျော်ရွှင်မှုဆိုတာလည်းပဲ ထာဝရပျော်ရွှင်နေတာ မဟုတ်ဘူး၊ ဝမ်းနည်းမှု ဆိုတာလည်းပဲ ထာဝရ ဝမ်းနည်းနေတာ မဟုတ်ဘူး။ အေး ဒါကြောင့်မို့ ဝေဒနာဆိုတဲ့ ခံစားမှုဟာလည်းပဲ မြဲတဲ့အရာမဟုတ် ဘူးတဲ့။ မြဲတဲ့အရာမဟုတ်တဲ့အတွက် မမြဲတဲ့ ဒီခံစားမှု ကို ငါလို့ ရှုမှတ်မယ်၊ ငါ့ဥစ္စာလို့ ရှုမှတ်မယ်ဆိုရင် မသင့်တော်ဘူး။ မြဲတဲ့အရာမဟုတ်လို့ သုခလည်း မဟုတ်ဘူး၊ ဒုက္ခသာဖြစ်တယ်။ အဲဒီ မြဲတဲ့အရာ မဟုတ် လို့ အတ္တမဟုတ်ဘူး၊ အနတ္တပဲ။ ဒါကြောင့်မို့ ဝေဒနာနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့လည်းပဲ အဲဒီ ခံစားချက်တွေဟာ တည်မြဲနေတာ မဟုတ်ဘူး။

အဲဒါကို အရှင်ပုဏ္ဏ က 'ဝေဒနာဟာ နိစ္စလား အနိစ္စလား'လို့ဆိုတော့ 'အနိစ္စပါဘုရား'၊ 'အနိစ္စ ဆိုလို့ ရှိရင် ဒုက္ခလို့ခေါ်မလား၊ သုခလို့ခေါ်မလား' 'ဒုက္ခပဲ ခေါ်ရမှာပါ' တဲ့။ အဲဒီ လို ဒုက္ခဖြစ်ပြီး ပြောင်းလဲ တတ်တဲ့ သဘာဝ တရားကို 'ငါ၊ ငါ့ဟာ' လို့ ရှုမြင် သုံးသပ်မယ်ဆိုရင် မသင့်တော်ပေဘူး။ ဒါကြောင့် မှန်ကန်တဲ့ အသိဝိဇ္ဇာနဲ့ ရှုသင့်တယ်။ ခံစားချက် ဝေဒနာဟာ ငါလည်းပဲမဟုတ်ဘူး၊ ငါ့ဥစ္စာလည်း မဟုတ်ဘူးလို့ဆိုတာ မှန်ကန်တဲ့ ဝိပဿနာ ဉာဏ် အမြင်နဲ့ ရှုရမယ်။ အဲဒီ လို ရှုမြင်လိုက်တဲ့အခါမှာ ခံစားမှုအပေါ်မှာ သာယာတွယ်တာမှုဆိုတာ မလာ တော့ဘူးတဲ့။

